

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.3.2018.
SWD(2018) 85 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća

**o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 u pogledu određenih naknada za prekogranična
plaćanja u Uniji i naknada za konverziju valute**

{COM(2018) 163 final} - {SWD(2018) 84 final}

Sažetak
Procjena učinka izmjene Uredbe (EZ) 924/2009 radi smanjenja troškova prekograničnih plaćanja u Zajednici
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? O kakvom je problemu riječ?
Visoki troškovi prekograničnih plaćanja (6 % svih plaćanja u EU-u) prepreka su dovršetku jedinstvenog tržišta. Taj je problem riješen u državama članicama europodručja, u kojima su troškovi prekograničnih i domaćih transakcije u eurima jednaki. Međutim, prekogranična plaćanja u valutama koje nisu euro ili u eurima iz država članica izvan europodručja podliježu visokim naknadama, čime se stvara društvo s dvije kategorije korisnika platnih usluga u EU-u: u jednoj je kategoriji velika većina koja uživa prednosti jedinstvenog područja plaćanja u eurima, a u drugoj manjina koja živi u područjima s relativno malom valutom i koja plaća visoke troškove za sve svoje prekogranične transakcije. Ti visoki troškovi odražavaju malen obujam i nedostatak modernih infrastruktura u slučaju valuta koje nisu euro, ali i nedostatak tržišnog natjecanja i regulatornog pritiska na pružatelje platnih usluga kako bi niske troškove transakcija u eurima prenijeli i na korisnike u državama članicama izvan europodručja.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
Cilj je ove inicijative smanjiti naknade za prekogranična plaćanja u cijelom EU-u i time doprinijeti boljem uključivanju svih građana i poduzeća EU-a u gospodarstvo EU-a. To treba postići usklađivanjem naknada za prekogranične transakcije s onima koje se primjenjuju na domaće transakcije i istovremeno osigurati da se zbog toga ne povećaju naknade za druge usluge. Osim toga, pri svakoj konverziji valute u prekograničnoj transakciji trebalo bi korisnicima platnih usluga osigurati transparentnost naknada i, prema potrebi, usporedivost opcija.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
Države članice izvan europodručja mogle bi same poduzeti potrebne mjere, što je i predviđeno kao opcija u Uredbi 924/2009. No to je učinila samo jedna država članica i ne postoje naznake da će druge države članice slijediti taj primjer, niti je vjerojatno da će se problem riješiti u bliskoj budućnosti pridruživanjem država članica izvan europodručja europodručju, kako se očekivalo kad su načela Uredbe 924/2009 prvi put uvedena 2001. Scenarij za uklanjanje prepreka na jedinstvenom tržištu povezanih s troškovima prekograničnih transakcija nije se, dakle, ostvario. Stoga je nužno djelovanje na razini EU-a.

B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije politika razmatrale? Daje li se prednost određenoj opciji? Zašto?
Budući da problem nije riješen bez zakonodavstva na razini EU-a, razmatrale su se četiri opcije politika, a svakom od njih proširuje se načelo izjednačavanja troškova domaćih transakcija u nacionalnoj valuti i troškova za prekogranične transakcije: (1) u nacionalnoj valuti; (2) u nacionalnoj valuti i u eurima; (3) samo u eurima; (4) u bilo kojoj valuti država članica EU-a, bez obzira na to gdje se vrše transakcije. Treća opcija učinkovita je jer su moderne infrastrukture za prekogranična plaćanja u eurima dostupne svim pružateljima platnih usluga i u državama članicama izvan europodručja. Većina prekograničnih

transakcija u državama članicama izvan europodručja jest u eurima, stoga bi se trećom opcijom obuhvatio velik dio prekograničnih transakcija. Budući da su transakcije u eurima povoljne, postojao bi mali rizik od povećanih naknada za domaće transakcije radi unakrsnog subvencioniranja skupih prekograničnih transakcija u valutama koje nisu euro. Treća opcija u skladu je i s dugoročnim ciljem da euro postane zajednička valuta svih država članica. Osim toga, više bi dionika prihvatilo ovu opciju u odnosu na sve druge opcije.

Tko podržava koju opciju?

Pružatelji platnih usluga prednost bi dali zadržavanju trenutačnog stanja, no u slučaju zakonodavne inicijative treća opcija bila bi im najprihvatljivija. Za korisnike platnih usluga druga i četvrta opcija mogle bi biti korisnije, pod uvjetom da pružatelji platnih usluga ne povise druge cijene (naknade za upravljanje računom, naknade za konverziju valute) radi unakrsnog subvencioniranja skupih prekograničnih transakcija u valutama koje nisu euro. Europski parlament mogao bi prednost dati uključivanju većeg broja transakcija u područje primjene, dok se očekuje da će države članice prednost dati trećoj opciji s obzirom na to da nisu dobrovoljno provele prvu i drugu opciju, kako je predviđeno u trenutačnoj Uredbi 924/2009.

C. Učinci opcije kojoj se daje prednost

Koje su prednosti opcije kojoj se daje prednost (ako takve opcije nema, navesti koristi glavnih opcija)?

Prosječne cijene prekograničnih transakcija u eurima u državama članicama izvan europodručja trenutačno se procjenjuju na 8 EUR za kreditne transfere, 0,40 EUR za kartična plaćanja i 2,30 EUR za podizanje gotovine. Opcijom kojoj se daje prednost te bi se cijene snizile na cijene domaćih transakcija u lokalnoj valuti koje iznose 1 EUR, 0 EUR, odnosno 0,63 EUR. Pod pretpostavkom da se udio transakcija u eurima u ukupnim prekograničnim transakcijama neće smanjiti, očekuje se da bi korisnici platnih usluga mogli uštedjeti 900 milijuna EUR godišnje. Ostvarili bi korist i od transparentnijih i jednostavnijih struktura naknada, što bi moglo dovesti do većeg tržišnog natjecanja. Niži troškovi prekograničnih transakcija potaknuli bi dublju gospodarsku integraciju EU-a i, kao rezultat toga, produktivnije i konkurentnije gospodarstvo. Mogla bi se ostvariti i korist u političkom smislu jer bi ova inicijativa pogodovala građanima na sličan način kao uredba o roamingu u području telekomunikacija, iako bi manje utjecala na živote građana.

Koliki su troškovi opcije kojoj se daje prednost (ako takve opcije nema, navesti troškove glavnih opcija)?

Pružatelji platnih usluga izgubili bi onaj iznos prihoda koji odgovara uštedama koje bi ostvarili korisnici, ali ti bi se gubici dugoročno mogli ublažiti povećanjem obujma transakcija. Dodatni troškovi povezani s provedbom ove Uredbe, a koje bi snosila javna tijela (nadzorna tijela), bili bi zanemarivi.

Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća?

Mala i srednja poduzeća u europodručju mogu očekivati veću potražnju iz država članica izvan europodručja u kojima visoke naknade za prekogranična plaćanja čine znatnu prepreku. Zahvaljujući povoljnim plaćanjima mala i srednja poduzeća u državama članicama izvan europodručja moći će doprijeti do svih građana i poduzeća EU-a, a ne samo do stanovništva svoje vlastite zemlje. Stoga će biti u boljem položaju da se natječu na jedinstvenom tržištu. Najmanja mala i srednja poduzeća ostvarit će najveću korist jer ne mogu pregovarati o naknadama koje plaćaju za prekogranična plaćanja.

Hoće li to znatno utjecati na nacionalne proračune i uprave?

Ne očekuje se znatan učinak na nacionalne proračune i uprave.

Očekuju li se drugi bitni učinci?

Provedbom ove Uredbe smanjit će se prihodi pružatelja platnih usluga te bi oni, kao protumjeru, mogli iskoristiti troškove konverzije valute kako bi nadoknadili gubitke prihoda jer su korisnici platnih usluga

slabije upoznati s tim troškovima, koji nisu dovoljno transparentni kako bi ih korisnici platnih usluga mogli ocijeniti. Direktiva o platnim uslugama već propisuje zahtjeve u pogledu transparentnosti, koje bi trebalo dodatno razraditi kako bi bili učinkovitiji. Uzimajući u obzir izrazito tehničku dimenziju konverzije valute u vrlo promjenjivom okruženju Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo bit će zaduženo za definiranje regulatornih tehničkih standarda radi uspostave boljeg okvira za prakse konverzije valute.

D. Daljnje mjere

Kada će se ta politika preispitati?

Tu bi politiku trebalo preispitati nakon tri godine kako bi se provjerilo jesu li pružatelji platnih usluga pokušali nadoknaditi izgubljene prihode povećanjem drugih cijena i bi li trebalo područjem primjene Uredbe obuhvatiti veći broj transakcija.